

ผลการรับฟังความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้อง (Public Hearing)

เอกสารรับฟังความคิดเห็น เลขที่ ออกต. 41/2564

เรื่อง ร่างประกาศเกี่ยวกับการกำกับดูแลผู้ให้บริการกระเป๋าเงินดิจิทัล

ที่รับฝากสินทรัพย์ดิจิทัล (DA Custodial Wallet Provider) และการให้บริการ wallet ของลูกค้า

1. การรับฟังความคิดเห็น จำนวน 1 ครั้ง ผ่านเว็บไซต์ของสำนักงาน
2. เมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2564 – 31 ธันวาคม 2564
3. ผู้จัดส่งความคิดเห็น จำนวน 26 ราย ประกอบด้วย ธนาคารแห่งประเทศไทย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คัสโตเดียนคลับ ธนาคารพาณิชย์ 2 ราย บริษัทหลักทรัพย์และผู้ประกอบธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้า 4 ราย บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน 1 ราย ผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล 4 ราย ผู้ให้บริการระบบเสนอขายโทเคนดิจิทัล 1 ราย นิติบุคคลอื่น ๆ 2 ราย ผู้ลงทุน 5 ราย และผู้ไม่ประสงค์ระบุสถานะ 4 ราย (มีการเข้าชมทางเว็บไซต์ทั้งหมด 628 ครั้ง)

4. ที่มา

คณะกรรมการ ก.ล.ต. ในการประชุมครั้งที่ 15/2563 เมื่อวันที่ 3 ธันวาคม 2563 มีมติเห็นชอบหลักการที่กำหนดให้ผู้ให้บริการกระเป๋าเงินดิจิทัลที่รับฝากสินทรัพย์ดิจิทัล (“DA Custodial Wallet Provider”) เป็นธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลที่ต้องได้รับใบอนุญาตและกำหนดหลักเกณฑ์ในส่วนของการทำหน้าที่ Wallet Provider ของผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล เพื่อป้องกันการใช้สินทรัพย์ดิจิทัลเป็นเครื่องมือการกระทำความผิด ซึ่งสำนักงานได้เปิดรับฟังความคิดเห็นหลักการตามเอกสารรับฟังความคิดเห็นที่ ออกต. 4/2564 เรื่อง แนวทางการกำกับดูแลเพื่อป้องกันการใช้สินทรัพย์ดิจิทัลเป็นเครื่องมือการกระทำความผิดและแนวทางการกำกับดูแลผู้ให้บริการกระเป๋าเงินดิจิทัลที่รับฝากสินทรัพย์ดิจิทัล (Custodial Wallet Provider) ระหว่างวันที่ 27 มกราคม 2564 ถึงวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2564 ซึ่งพบว่า มีผู้ให้ความคิดเห็น 36 ราย ส่วนใหญ่เห็นด้วยกับแนวทางที่เสนอ โดยมีข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อหลักการดังกล่าว

ต่อมาคณะกรรมการ ก.ล.ต. ในการประชุมครั้งที่ 13/2564 เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2564 ได้พิจารณาข้อเสนอแนะดังกล่าวของผู้ประกอบธุรกิจและบุคคลทั่วไป จึงมีมติเห็นชอบให้ปรับปรุงหลักการตามที่มีข้อเสนอแนะ และสำนักงานได้นำไปใช้ประกอบการร่างประกาศที่เกี่ยวข้องแล้ว จึงได้เปิดรับฟังความคิดเห็นร่างประกาศดังกล่าวจำนวน 15 ฉบับตามเอกสารรับฟังความคิดเห็นเลขที่ ออกต. 41/2564 ระหว่างวันที่ 1 ธันวาคม 2564 ถึง 31 ธันวาคม 2564 ซึ่งสรุปความคิดเห็นได้ตามข้อ 5

5. ประเด็นสำคัญ

เรื่อง	ความเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง	ความเห็นของสำนักงาน ก.ล.ต.
1. แนวทางการกำกับดูแลผู้ให้บริการรับฝากสินทรัพย์ดิจิทัล		
<p>1.1 การกำหนดให้ผู้ให้บริการรับฝากสินทรัพย์ดิจิทัลเป็นธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลประเภทใหม่</p>	<p>ผู้เห็นด้วย 21 ราย และผู้ไม่เห็นด้วย 3 ราย โดยมีข้อสังเกตว่า</p> <p>1.1.1 ควรขยายความนิยาม “ผู้ให้บริการรับฝากสินทรัพย์ดิจิทัล” ในส่วนของการบริหารจัดการกุญแจที่เข้ารหัส (Cryptographic Key) ที่มีอำนาจเบ็ดเสร็จหรือบางส่วนในการเข้าถึงสินทรัพย์ดิจิทัลของลูกค้าให้ชัดเจนยิ่งขึ้น</p> <p>1.1.2 ควรอนุญาตให้ผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลในประเทศและต่างประเทศที่อยู่ภายใต้หน่วยงานกำกับดูแลในประเทศที่เป็นสมาชิกองค์กร IOSCO สามารถให้บริการรับฝากสินทรัพย์ดิจิทัลได้โดยไม่ต้องถือเป็นการประกอบธุรกิจผู้ให้บริการรับฝากสินทรัพย์ดิจิทัลที่ต้องขอรับใบอนุญาต</p> <p>1.1.3 การกำหนดให้ผู้ให้บริการรับฝากสินทรัพย์ดิจิทัลเป็นธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลประเภทใหม่ที่ต้องขอรับใบอนุญาตไม่เป็นการส่งเสริมธุรกิจภายในประเทศ เนื่องจาก</p>	<p>สำนักงานขอรับข้อสังเกตไปพิจารณาเพิ่มเติม</p> <p>สำนักงานขอเรียนว่า หลักเกณฑ์การกำกับดูแลในปัจจุบันเปิดให้ผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลสามารถเก็บรักษาสินทรัพย์ดิจิทัลของลูกค้าได้โดยไม่ต้องขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ให้บริการรับฝากสินทรัพย์ดิจิทัล ทั้งนี้ หากเก็บรักษาสินทรัพย์ดิจิทัลของลูกค้าเกินกว่าที่หลักเกณฑ์กำหนดต้องนำสินทรัพย์ดิจิทัลดังกล่าวไปฝากไว้กับผู้ให้บริการรับฝากสินทรัพย์ดิจิทัล เพื่อกระจายความเสี่ยงออกจากผู้ประกอบธุรกิจ ซึ่งจะช่วยลดความเสี่ยงจากกรณีที่บุคคลภายในของผู้ประกอบธุรกิจที่มีอำนาจเข้าถึงสินทรัพย์ดิจิทัลของลูกค้าร่วมกันทุจริต และความเสี่ยงจากการถูกโจรกรรมทางไซเบอร์ นอกจากนี้ การฝากสินทรัพย์ดิจิทัลกับผู้ให้บริการรับฝากสินทรัพย์ดิจิทัลที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านจะทำให้สินทรัพย์ดิจิทัลของลูกค้ามีความปลอดภัยยิ่งขึ้น</p> <p>สำนักงานขอเรียนว่า แม้การกำกับดูแลในต่างประเทศอาจมีความเข้มงวดแตกต่างกัน แต่ผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลสามารถใช้บริการผู้ให้บริการรับฝากสินทรัพย์ดิจิทัลต่างประเทศได้</p>

เรื่อง	ความเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง	ความเห็นของสำนักงาน ก.ล.ต.
	<p>ผู้ประกอบการอาจเลือกจัดตั้งธุรกิจในประเทศที่กฎหมายเข้มงวดน้อยกว่า นอกจากนี้ อาจมีปัญหาในการตีความผู้ให้บริการที่อยู่ภายใต้หน่วยงานกำกับดูแลในต่างประเทศ เพราะอาจมีการกำกับดูแลธุรกิจดังกล่าวในลักษณะที่มีความเข้มงวดแตกต่างกัน เช่น บางประเทศไม่ต้องขอรับใบอนุญาต</p> <p>1.1.4 ควรกำหนดให้สถาบันหรือบริษัทภายใต้การกำกับดูแลของหน่วยงานเฉพาะให้ปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องของหน่วยงานเฉพาะนั้นด้วย</p>	<p>ก็ต่อเมื่อผู้ให้บริการดังกล่าวมีคุณสมบัติครบถ้วนตามข้อ 10/5 ของประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ที่ กธ. 19/2561 เรื่อง หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล (“ประกาศ กธ. 19/2561”)</p> <p>สำนักงานขอเรียนว่า ในกรณีที่ผู้ยื่นขอรับใบอนุญาตมีการประกอบธุรกิจซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของหน่วยงานกำกับดูแลอื่น จะต้องปฏิบัติตามกฎหมายหรือกฎเกณฑ์ของหน่วยงานกำกับดูแลนั้นเช่นเดิม เว้นแต่มีข้อยกเว้นเป็นการเฉพาะ นอกจากนี้ ร่างประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง การอนุญาตการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล กำหนดให้ผู้ขอรับใบอนุญาตที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของหน่วยงานอื่นต้องได้รับความยินยอมจากหน่วยงานนั้นก่อน</p>
<p>1.2 คุณสมบัติและการขอรับใบอนุญาต</p>	<p>ผู้เห็นด้วย 17 ราย และผู้ไม่เห็นด้วย 5 ราย โดยมีข้อสังเกตว่า</p> <p>1.2.1 ควรอนุญาตให้นิติบุคคลที่จัดตั้งในต่างประเทศ หรือบริษัทที่ประกอบกิจการอื่น หรือผู้ประกอบการธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลประเภทอื่น สามารถยื่นขอรับใบอนุญาตได้ เนื่องจากผู้ประกอบการธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลซึ่งมีความรู้และทรัพยากรที่เป็นประโยชน์กับการให้บริการรับฝากสินทรัพย์ดิจิทัลอยู่แล้ว และการนำสินทรัพย์ดิจิทัลไปฝากไว้กับผู้ให้บริการรับฝากสินทรัพย์ดิจิทัลรายอื่น ทำให้เกิดต้นทุนซึ่งจะส่งผลต่อค่าบริการของลูกค้า</p>	<p>สำนักงานขอเรียนว่า การกำหนดคุณสมบัติให้นิติบุคคลต้องจัดตั้งตามกฎหมายไทย จะทำให้การกำกับดูแลการประกอบธุรกิจเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นการคุ้มครองผู้ลงทุน สำหรับการกำหนดให้ผู้ขอรับใบอนุญาตการเป็นผู้ให้บริการรับฝากสินทรัพย์ต้องมีผู้ประกอบการสินทรัพย์ดิจิทัลประเภทอื่นหรือบริษัทที่ประกอบกิจการอื่นนั้น เป็นไปตามความเห็นของสำนักงานดังกล่าวแล้วในข้อ 1.1.2 และข้อ 1.1.3</p>

เรื่อง	ความเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง	ความเห็นของสำนักงาน ก.ล.ต.
	<p>1.2.2 ควรอนุญาตให้ผู้ให้บริการระบบเสนอขายโทเคนดิจิทัลสามารถยื่นขอรับใบอนุญาตได้ เนื่องจากปัจจุบันไม่มีผู้ให้บริการรับฝากโทเคนดิจิทัลที่ออกเสนอขายแต่ยังไม่ถูกนำไปซื้อขายในตลาดรอง และ/หรือเป็นโทเคนดิจิทัลที่เกิดขึ้นบน Private Blockchain</p> <p>1.2.3 ควรกำหนดคุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาตเพิ่มเติม คือ ต้องมีประสบการณ์ในการพัฒนา Blockchain ไม่น้อยกว่า 4 ปี ได้มาตรฐาน ISO 27001 และมีการตรวจสอบความปลอดภัยโดยบริษัทตรวจสอบความปลอดภัยที่เป็นที่ยอมรับ</p> <p>1.2.4 ควรกำหนดให้บริษัทลูกและบริษัทในเครือของผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลไม่สามารถขอรับใบอนุญาตได้ เพื่อเป็นการป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์</p> <p>1.2.5 ค่าธรรมเนียมค่าขอรับใบอนุญาต และค่าธรรมเนียมใบอนุญาตสูงเกินไป เพราะผู้ให้บริการรับฝากสินทรัพย์ดิจิทัลมีต้นทุนในการพัฒนาระบบ Wallet and Key Management ให้เป็นไปตามเกณฑ์ของ ก.ล.ต.</p>	<p>สำนักงานขอเรียนว่า การฝากสินทรัพย์ดิจิทัลไว้กับผู้ให้บริการรับฝากสินทรัพย์ดิจิทัลที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านจะช่วยลดความเสี่ยงและทำให้สินทรัพย์ดิจิทัลของลูกค้ามีความปลอดภัยยิ่งขึ้น ดังกล่าวแล้วในข้อ 1.1.2 และข้อ 1.1.3 อย่างไรก็ตาม ผู้ให้บริการระบบเสนอขายโทเคนดิจิทัลสามารถร่วมมือกับผู้ประกอบธุรกิจในการรับฝากโทเคนดิจิทัลดังกล่าวได้</p> <p>สำนักงานขอเรียนว่า ผู้ให้บริการรับฝากสินทรัพย์ดิจิทัลต้องมีมาตรฐานการรักษาความปลอดภัยต่อสินทรัพย์ดิจิทัลของลูกค้า รวมทั้งมีระบบสารสนเทศที่มีความน่าเชื่อถือและพร้อมใช้งาน เช่น ได้รับการรับรองว่าเป็นไปตามมาตรฐาน ISO 27001 อย่างต่อเนื่องตลอดเวลาที่ให้บริการ หรือการตรวจสอบ SOC 1 และ SOC 2 Type 2 อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เป็นต้น</p> <p>สำนักงานขอเรียนว่า หลักการที่กำหนดนี้ได้พิจารณาในประเด็นนี้แล้ว กล่าวคือ กรณีที่ผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลมาใช้บริการกับผู้ให้บริการรับฝากสินทรัพย์ดิจิทัล กำหนดให้ต้องมีความเป็นอิสระต่อกัน โดยพิจารณาจากผู้ถือหุ้น กรรมการและผู้มีอำนาจในการจัดการ</p> <p>สำนักงานขอเรียนว่า สำนักงานได้คำนึงถึงความเหมาะสม โดยเทียบเคียงกับค่าธรรมเนียมใบอนุญาตผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลประเภทอื่นแล้ว</p>

เรื่อง	ความเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง	ความเห็นของสำนักงาน ก.ล.ต.
	1.2.6 ทุนจดทะเบียนซึ่งชำระแล้วสำหรับการเป็นผู้ให้บริการรับฝากสินทรัพย์ดิจิทัลต่ำเกินไป	สำนักงานขอเรียนว่า ทุนจดทะเบียนซึ่งชำระแล้วที่กำหนดเป็นเพียงทุนเริ่มต้นในการประกอบธุรกิจ แต่เมื่อเริ่มดำเนินธุรกิจไปแล้ว ทุนจะเพิ่มขึ้นตามขนาดธุรกิจที่เพิ่มขึ้น
1.3 คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ถือหุ้นรายใหญ่ กรรมการ และผู้บริหาร	<p>ผู้เห็นด้วย 19 ราย และผู้ไม่เห็นด้วย 3 ราย โดยมีข้อสังเกตว่า</p> <p>1.3.1 ไม่ควรมีบทบัญญัติเกี่ยวกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ถือหุ้นใหญ่ หรืออาจผ่อนคลายเป็นข้อจำกัด โดยกำหนดให้ผู้ถือหุ้นใหญ่ หมายถึง ผู้ถือหุ้นตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป</p>	สำนักงานขอเรียนว่า คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ถือหุ้นใหญ่ เป็นไปในลักษณะเดียวกันกับธุรกิจอื่นที่สำนักงานกำกับดูแล และสัดส่วนการถือหุ้นเกินร้อยละ 10 ถือว่ามีนัยสำคัญแล้ว
1.4 ค่าธรรมเนียมการประกอบธุรกิจ	<p>ผู้เห็นด้วย 16 ราย และผู้ไม่เห็นด้วย 6 ราย โดยมีข้อสังเกตว่า</p> <p>1.4.1 ค่าธรรมเนียมประกอบธุรกิจรายปีสูงเกินไป เมื่อเปรียบเทียบกับปริมาณโทเคนดิจิทัลที่ออกและเสนอขายในปัจจุบันและต้นทุนที่ผู้ประกอบการธุรกิจต้องแบกรับต้นทุนในการพัฒนาระบบ Wallet and Key Management ให้เป็นไปตามเกณฑ์ของ ก.ล.ต. รวมทั้งเป็นการกีดกันผู้ประกอบการรายเล็ก</p> <p>1.4.2 ควรลดหรือยกเว้นการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมประกอบธุรกิจรายปีขั้นต่ำ หรือแยกพิจารณาผู้ให้บริการรับฝากสินทรัพย์ดิจิทัลที่ให้บริการเก็บรักษาโทเคนดิจิทัลกับผู้ให้บริการรับฝากสินทรัพย์ดิจิทัลที่ให้บริการเก็บรักษาคริปโทเคอร์เรนซี เนื่องจากมูลค่าตามราคาตลาดของคริปโทเคอร์เรนซีสูงกว่าโทเคนดิจิทัลมาก</p>	<p>สำนักงานขอเรียนว่า สำนักงานรับทราบถึงข้อสังเกตดังกล่าว จึงได้เสนอหลักการให้ยกเว้นค่าธรรมเนียมรายปีในช่วง 2 ปีแรก นับจากวันที่ประกาศมีผลใช้บังคับ เพื่อสนับสนุนธุรกิจการรับฝากสินทรัพย์ดิจิทัล</p> <p>สำนักงานขอเรียนว่า วิธีการจัดเก็บค่าธรรมเนียมขั้นต่ำเป็นไปตามมาตรฐานเดียวกับการเก็บค่าธรรมเนียมของใบอนุญาตประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลประเภทอื่นที่สำนักงานกำกับดูแล นอกจากนี้ ใบอนุญาตประกอบธุรกิจเป็นผู้ให้บริการรับฝากสินทรัพย์ดิจิทัลไม่ได้แยกผู้ให้บริการรับฝากสินทรัพย์ดิจิทัลที่เก็บรักษาโทเคนดิจิทัลและคริปโทเคอร์เรนซีออกจากกัน</p>

เรื่อง	ความเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง	ความเห็นของสำนักงาน ก.ล.ต.
<p>1.5 หลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจ</p>	<p>ผู้เห็นด้วย 16 ราย และผู้ไม่เห็นด้วย 8 ราย โดยมีข้อสังเกตว่า</p> <p>1.5.1 ควรกำหนดไม่ให้ผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลถือหุ้นในผู้ให้บริการรับฝากสินทรัพย์ดิจิทัลและผู้ให้บริการรับฝากสินทรัพย์ดิจิทัลที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของหน่วยงานในต่างประเทศเกินกว่าร้อยละ 10 เพื่อไม่ให้ผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลล่วงรู้ข้อมูลสำคัญของคู่แข่งที่มาใช้บริการ</p> <p>1.5.2 ควรกำหนดไม่ให้ผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลให้บริการผู้ให้บริการรับฝากสินทรัพย์ดิจิทัลที่มีผู้รับผลประโยชน์ทอดสุดท้ายเดียวกันเกินกว่าร้อยละ 10 ของจำนวนหุ้นทั้งหมด เพื่อเป็นการปกป้องผลประโยชน์ของผู้ลงทุนซึ่งข้อกำหนดเกี่ยวกับผู้ถือหุ้นชั้นแรกนั้นอาจไม่เพียงพอ</p> <p>1.5.3 ควรอนุญาตให้ผู้ให้บริการรับฝากสินทรัพย์ดิจิทัลสามารถให้บริการแก่ผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลที่เป็นบริษัทในกลุ่มเดียวกัน หรือมีกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลที่มีอำนาจการจัดการเป็นบุคคลเดียวกันได้ เนื่องจากช่วยให้เกิดนวัตกรรมและสามารถใช้เทคโนโลยี ตลอดจนบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญร่วมกัน เพื่อลดต้นทุนที่ซ้ำซ้อนได้ โดยกำหนดมาตรการ และ/หรือแนวทางการกำกับดูแล การปฏิบัติงานที่โปร่งใส ความเป็นอิสระ และมีมาตรการป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์</p>	<p>ในประเด็นข้อ 1.5.1 และข้อ 1.5.2 สำนักงานขอรับข้อสังเกตไปพิจารณาเพิ่มเติม อย่างไรก็ตาม ในประเด็นเรื่องการล่วงรู้และเข้าถึงข้อมูลภายในนั้น สำนักงานขอเรียนว่า หลักเกณฑ์ที่เสนอในครั้งนี้นำหนดให้ผู้ให้บริการรับฝากสินทรัพย์ดิจิทัลต้องมีระบบป้องกันการล่วงรู้และเข้าถึงข้อมูลภายในภายใต้มาตรการป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์แล้ว</p> <p>สำนักงานขอเรียนว่า หลักการที่กำหนดมีวัตถุประสงค์เพื่อลดความเสี่ยงของการใช้บริการรับฝากสินทรัพย์ดิจิทัลภายในกลุ่มเดียวกัน หรือมีบุคคลที่มีอำนาจจัดการเป็นบุคคลเดียวกัน เพราะอาจขาดความเป็นอิสระ และหากเกิดความเสียหายต่อธุรกิจในกลุ่มเดียวกันอาจส่งผลกระทบต่อสินทรัพย์ของผู้ลงทุนและความน่าเชื่อถือของอุตสาหกรรมได้</p>

เรื่อง	ความเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง	ความเห็นของสำนักงาน ก.ล.ต.
	<p>1.5.4 การกำหนดห้ามมิให้ผู้ให้บริการรับฝากสินทรัพย์ดิจิทัลกระทำการใดอันมีผลเป็นการก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวน หรือระงับสิทธิของลูกค้าในสินทรัพย์ดิจิทัล อาจทำให้ผู้ให้บริการรับฝากสินทรัพย์ดิจิทัลไม่สามารถโอนสินทรัพย์ดิจิทัลจาก Wallet หนึ่งไปอีก Wallet หนึ่งซึ่งเป็นการบริหารจัดการปกติได้</p> <p>1.5.5 การกำหนดให้มีระบบการดูแลและติดตามสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากสินทรัพย์ดิจิทัลของลูกค้าเป็นการยากเนื่องจากผู้ให้บริการไม่สามารถล่วงรู้ข้อมูลสิทธิประโยชน์จากเจ้าของสินทรัพย์ดิจิทัลได้</p> <p>1.5.6 ควรกำหนดสัดส่วนการฝากสินทรัพย์ดิจิทัลไว้ที่ผู้รับฝากสินทรัพย์ดิจิทัลต่างประเทศ และควรกำหนดสัดส่วนสินทรัพย์ดิจิทัลสูงสุดที่ผู้ประกอบการธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลสามารถนำไปฝากไว้กับผู้รับฝากสินทรัพย์ดิจิทัลรายใดรายหนึ่ง รวมถึงควรกำหนดให้ผู้ให้บริการที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของหน่วยงานในต่างประเทศต้องได้มาตรฐาน ISO 27001 และมีการตรวจสอบความปลอดภัยโดยบริษัทตรวจสอบความปลอดภัยที่เป็นที่ยอมรับ ทั้งนี้ เพื่อสนับสนุนธุรกิจผู้ให้บริการรับฝากสินทรัพย์ดิจิทัลในประเทศไทย และการหาประโยชน์จากความแตกต่างในการกำกับดูแล (Regulatory</p>	<p>การดำเนินการของผู้ให้บริการรับฝากสินทรัพย์ดิจิทัลเป็นไปตามขอบเขตและข้อตกลงการใช้บริการรับฝากและการเก็บรักษาสินทรัพย์ดิจิทัลของลูกค้าตามปกติ แต่หากผู้ให้บริการรับฝากสินทรัพย์จะกระทำการใดอันมีผลเป็นการก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวน หรือระงับสิทธิของลูกค้าในสินทรัพย์ดิจิทัลนั้น ไม่สามารถกระทำได้ เว้นแต่ปฏิบัติตามกฎหมาย คำสั่งศาล หรือคำสั่งของหน่วยงานที่มีอำนาจตามกฎหมาย</p> <p>สำนักงานรับข้อสังเกตไปพิจารณาเพิ่มเติม</p> <p>สำนักงานรับข้อสังเกตไปพิจารณาเพิ่มเติม นอกจากนี้ ในประเด็นที่เสนอแนะว่า ผู้ให้บริการที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของหน่วยงานในต่างประเทศต้องได้มาตรฐาน ISO 27001 นั้น ปัจจุบันมีการกำหนดคุณสมบัติข้อหนึ่งของผู้ให้บริการรับฝากสินทรัพย์ดิจิทัลตามข้อ 10/5 ของประกาศ กธ. 19/2561 ว่า ต้องมีฐานะการเงินที่มั่นคงเพียงพอ และมีระบบที่มั่นคงปลอดภัย</p>

เรื่อง	ความเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง	ความเห็นของสำนักงาน ก.ล.ต.
	Arbitrage) รวมทั้งลดความเสี่ยงด้านการกระจุกตัว (Concentration Risk) จากกรณีที่สินทรัพย์ดิจิทัลสูญหาย	
1.6 การดำรงเงินกองทุน	<p>ผู้เห็นด้วย 19 ราย และผู้ไม่เห็นด้วย 3 ราย โดยมีข้อสังเกตว่า</p> <p>1.6.1 ควรกำหนดให้บริษัทหลักทรัพย์ที่เป็นผู้ให้บริการรับฝากสินทรัพย์ดิจิทัลควรดำรงเงินกองทุนส่วนหลักทรัพย์เป็นหลัก และเพิ่มเติมด้วยส่วนสินทรัพย์ดิจิทัล</p> <p>1.6.2 การกำหนดให้ผู้ให้บริการรับฝากสินทรัพย์ดิจิทัลจะต้องดำรงเงินกองทุนจำนวนร้อยละ 100 ของสินทรัพย์ดิจิทัลที่เก็บไว้ใน Hot Wallet นั้น ก่อให้เกิดภาระแก่ผู้ประกอบการมากเกินไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อพิจารณาถึงปัจจัยที่มูลค่าของสินทรัพย์ดิจิทัลมีความผันผวนสูงมากและอาจเกิดเหตุการณ์ที่ลูกค้าฝากหรือถอนสินทรัพย์เป็นจำนวนมากในช่วงเวลาเดียวกัน</p> <p>1.6.3 ควรกำหนดให้ดำรงเงินกองทุนขั้นต่ำเป็น NC ไม่น้อยกว่า 50 ล้านบาท และดำรงเงินกองทุนรองรับการประกอบธุรกิจเป็น NC ตามมูลค่าที่มูลค่าสินทรัพย์ดิจิทัลที่รับฝากในอัตราร้อยละ 100 สำหรับ Hot Wallet และร้อยละ 3 สำหรับ Cold Wallet โดยกำหนดให้ต้องดำรง NC เป็นมูลค่ารวมระหว่างเงินกองทุนขั้นต่ำและเงินกองทุนรองรับการประกอบธุรกิจ แต่อย่างน้อยต้องดำรง NC ไม่น้อยกว่ามูลค่าของค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจโดยเฉลี่ยในรอบ 3 เดือนต่อปี ทั้งนี้ เพื่อรองรับความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นหากจากการสูญหายของ</p>	<p>สำนักงานขอรับข้อสังเกตไปพิจารณาเพิ่มเติม</p> <p>หลักเกณฑ์กำหนดให้ผู้ให้บริการรับฝากสินทรัพย์ดิจิทัลต้องเก็บสินทรัพย์ดิจิทัลของลูกค้าไว้ใน Cold Wallet ไม่น้อยกว่าร้อยละ 90 ดังนั้น การกำหนดให้ต้องดำรงเงินกองทุนร้อยละ 100 ของสินทรัพย์ดิจิทัลที่เก็บไว้ใน Hot Wallet จึงไม่เป็นภาระกับผู้ให้บริการรับฝากสินทรัพย์ดิจิทัลมากเกินไป</p> <p>สำนักงานรับข้อสังเกตไปพิจารณาเพิ่มเติม อย่างไรก็ตาม การกำหนดหลักเกณฑ์การดำรงเงินกองทุนจะพิจารณาตามความเหมาะสม โดยคำนึงถึงการไม่เป็นภาระของผู้ให้บริการรับฝากสินทรัพย์ดิจิทัลมากเกินไปด้วย</p>

เรื่อง	ความเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง	ความเห็นของสำนักงาน ก.ล.ต.
	<p>สินทรัพย์ดิจิทัล และลดความซับซ้อนในการดำรงเงินกองทุน ซึ่งเป็นไปในแนวทางเดียวกันกับผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลประเภทอื่นที่มีการเก็บรักษาสินทรัพย์ดิจิทัลของลูกค้า</p>	
<p>1.7 การมอบหมายงานให้บุคคลอื่น</p>	<p>ผู้เห็นด้วย 19 ราย และผู้ไม่เห็นด้วย 4 ราย โดยมีข้อสังเกตว่า</p> <p>1.7.1 การกำหนดห้ามมิให้ผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลมอบหมายงานรับฝากหรือเก็บรักษาสินทรัพย์ดิจิทัลให้แก่ผู้รับดำเนินการที่เป็นบริษัทที่อยู่ในเครือเดียวกัน หรือมีกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลที่มีอำนาจการจัดการ เป็นบุคคลเดียวกัน เป็นการขัดต่อแนวปฏิบัติในการดำเนินธุรกิจในรูปแบบกลุ่มบริษัทซึ่งมักจะมีการมอบหมายงานให้แก่บริษัทในกลุ่มดำเนินการแทน และเป็นการสร้างภาระเกินสมควรให้แก่ผู้ประกอบการ ดังนั้น จึงควรกำหนดให้ผู้ให้บริการรับฝากสินทรัพย์ดิจิทัลสามารถขอรับความเห็นชอบจากสำนักงาน ก.ล.ต. เพื่อเป็นผู้ให้บริการแบบรวมศูนย์ (Central Utility Function) ได้ และผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลสามารถนำสินทรัพย์ดิจิทัลไปฝากไว้กับผู้ให้บริการรับฝากสินทรัพย์ดิจิทัลที่ให้บริการแบบรวมศูนย์ ได้ โดยได้รับการยกเว้นเรื่องการมีกรรมการ ผู้จัดการ ผู้ถือหุ้นที่เกี่ยวข้องกัน และผู้ให้บริการแบบรวมศูนย์สามารถมอบหมายงานให้แก่ผู้รับดำเนินการช่วงที่ได้รับความเห็นชอบ (Whitelist) จากสำนักงาน ก.ล.ต. ได้ นอกจากนี้ ควรอนุญาตให้ผู้บริหารของผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลที่ไม่เกี่ยวข้องกับ Day-to-day Operation</p>	<p>สำนักงานขอเรียนว่า ผู้ให้บริการรับฝากสินทรัพย์ดิจิทัลสามารถมอบหมายงานได้ แต่การมอบหมายงานรับฝากหรือเก็บรักษาสินทรัพย์ดิจิทัลจะทำได้ก็ต่อเมื่อผู้รับดำเนินการมีคุณสมบัติตามที่กำหนด เนื่องด้วยสำนักงานมีข้อกังวลเกี่ยวกับความเสี่ยงของการมอบหมายงานรับฝากหรือเก็บรักษาสินทรัพย์ดิจิทัลภายในกลุ่มเดียวกัน หรือมีบุคคลที่มีอำนาจจัดการเป็นบุคคลเดียวกัน เพราะอาจขาดความเป็นอิสระ และหากเกิดความเสียหายต่อธุรกิจในกลุ่มเดียวกันอาจส่งผลกระทบต่อผู้ลงทุนได้</p>

เรื่อง	ความเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง	ความเห็นของสำนักงาน ก.ล.ต.
	โดยตรงสามารถดำรงตำแหน่งกรรมการหรือผู้บริหารของผู้รับดำเนินการได้	
1.8 การจัดให้มีหน่วยงานกำกับดูแลการปฏิบัติงาน	<p>ผู้เห็นด้วย 22 ราย และผู้ไม่เห็นด้วย 2 ราย โดยมีข้อสังเกตว่า</p> <p>1.8.1 ควรกำหนดให้กลุ่มบริษัทในเครือที่ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับสินทรัพย์ดิจิทัลหลายประเภท สามารถจัดให้มีหน่วยงานกำกับดูแลการปฏิบัติงานกลางที่ปฏิบัติงานแบบรวมศูนย์ เพื่อลดความซ้ำซ้อน</p>	<p>สำนักงานขอเรียนว่า ในส่วนของงานการกำกับดูแลการปฏิบัติงาน ต้องมีผู้รับผิดชอบสูงสุดประจำที่ทำการของผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลทุกประเภท ซึ่งรวมถึงผู้ให้บริการรับฝากสินทรัพย์ดิจิทัลด้วย แต่งานการกำกับดูแลการปฏิบัติงานสามารถมอบหมายให้ผู้อื่นดำเนินการได้ตามหลักเกณฑ์การมอบหมายงานที่ประกาศกำหนด</p>
1.9 การจัดการและจัดเก็บข้อมูล	ผู้เห็นด้วย 22 ราย และผู้ไม่เห็นด้วย 2 ราย โดยไม่มีข้อสังเกต	
2. แนวทางการกำกับดูแลการให้บริการ Wallet ของลูกค้า	<p>ผู้เห็นด้วย 21 ราย และผู้ไม่เห็นด้วย 4 ราย โดยมีข้อสังเกตว่า</p> <p>2.1 การกำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลต้องจัดให้ลูกค้าเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกระเป๋าสินทรัพย์ดิจิทัลที่ลูกค้าทำธุรกรรมด้วยไม่สามารถทำได้จริงในทางปฏิบัติ โดยในส่วนการรับโอน ผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลไม่สามารถระงับการทำธุรกรรมที่เกิดขึ้นบน Blockchain</p> <p>2.2 หากลูกค้าต้องขอข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ทำธุรกรรมด้วยและเปิดเผยข้อมูลดังกล่าว ลูกค้าจะมีสถานะเป็นผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562</p> <p>2.3 ร่างประกาศแนวปฏิบัติอ้างอิงการใช้ Public Blockchain มากเกินไป เช่น การกำหนดให้มี Mnemonic Phrase</p>	<p>สำนักงานขอเรียนว่า ผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลต้องจัดให้มีระบบให้ลูกค้าเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกระเป๋าสินทรัพย์ดิจิทัล (Wallet) ของบุคคลที่ลูกค้าทำธุรกรรมโอนหรือรับโอนสินทรัพย์ดิจิทัล มิฉะนั้นผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลต้องปฏิเสธการการทำธุรกรรมดังกล่าว</p> <p>สำนักงานขอเรียนว่า บุคคลหรือนิติบุคคลที่มีหน้าที่ตามกฎหมายอื่นต้องปฏิบัติตามกฎหมายนั้นด้วย</p> <p>สำนักงานขอรับข้อสังเกตไปพิจารณาเพิ่มเติม</p>

เรื่อง	ความเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง	ความเห็นของสำนักงาน ก.ล.ต.
	<p>เป็นต้น ควรให้ความสำคัญกับการรักษาความปลอดภัยให้กับ การสร้างอัตลักษณ์ (Identity Generation) ทั่วไปแทน</p> <p>2.4 ควรมีข้อกำหนดเกี่ยวกับความคุม Private Blockchain</p> <p>2.5 ควรกำหนดนิยาม “เวลาราชการ” ให้หมายถึง ช่วงเวลา ตั้งแต่เวลา 08.30 น. ถึง 16.30 น. ของวันจันทร์ถึงศุกร์ ที่ไม่ใช่วันนอกเวลาราชการ และกำหนดนิยาม “นอกเวลา ราชการ” ให้หมายถึง ช่วงเวลาตั้งแต่เวลา 16.31 น. ถึง 08.29 น. ของวันทำการถัดไป รวมถึงวันเสาร์ อาทิตย์ และ วันหยุดนักขัตฤกษ์</p> <p>2.6 การแบ่งข้อมูล Seed หรือข้อมูลที่ใช้ในการกู้คืน Key ออกเป็นอย่างน้อย 3 ส่วน และสถานที่จัดเก็บ Backup Seed อีก 3 ส่วน เท่ากับว่าผู้ประกอบการต้องใช้บุคคล ที่เกี่ยวข้องอย่างน้อย 6 คน และสถานที่จัดเก็บ 6 ที่ ทำให้ เกิดภาระแก่ผู้ประกอบการมากเกินไป</p>	<p>สำนักงานขอรับข้อสังเกตไปพิจารณาเพิ่มเติม</p> <p>สำนักงานขอเรียนว่า เพื่อให้สำนักงานและผู้ประกอบธุรกิจ สินทรัพย์ดิจิทัลสามารถติดตามและแก้ไขเหตุการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อระบบที่เกี่ยวข้องกับการเก็บรักษาสินทรัพย์ดิจิทัลได้อย่าง ทันทั่วถึง จึงกำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลรายงาน เหตุการณ์นั้นโดยไม่ชักช้าไม่ว่าเหตุการณ์ดังกล่าวจะเกิดขึ้น ในวันเสาร์ อาทิตย์ หรือวันหยุดนักขัตฤกษ์ก็ตาม</p> <p>สำนักงานรับข้อสังเกตไปพิจารณาเพิ่มเติม</p>

สำนักงานขอขอบคุณผู้เข้าร่วมแสดงความคิดเห็นตามรายชื่อดังต่อไปนี้

- 1) ธนาคารแห่งประเทศไทย
- 2) ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
- 3) คัสโตเดียนคลับ
- 4) ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)
- 5) ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน)
- 6) บริษัทหลักทรัพย์ กรุงไทย ซีมิโก้ จำกัด
- 7) บริษัทหลักทรัพย์ จีเอ็มโอ-แซด คอม (ประเทศไทย) จำกัด
- 8) บริษัทหลักทรัพย์ หยวนต้า (ประเทศไทย) จำกัด
- 9) บริษัทหลักทรัพย์ เอเชีย พลัส จำกัด
- 10) บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน วี จำกัด
- 11) บริษัท คิวบิกซ์ ดิจิทัล แอสเสท จำกัด
- 12) บริษัท เมอร์เคิล แคปปิตอล จำกัด
- 13) บริษัท สตางค์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด
- 14) บริษัท อีพีบี เอ็กซ์เชนจ์ (ประเทศไทย) จำกัด
- 15) บริษัท อะตาโต้ จำกัด
- 16) บริษัท อาร์ แอนด์ ที เอเชีย (ประเทศไทย) จำกัด
- 17) บริษัท อีอาร์เอ็กซ์ จำกัด
- 18) นักลงทุน 5 ราย
- 19) ผู้ไม่ประสงค์ระบุสถานะ 4 ราย